

# Honnyi Levelek

Tudósítások, és Egyebek.

N r o. 23.

Magyar Ország

Nyitra Vármegyéből Pünkösöd Havának 1-50 napján, 1813. Ezen mi Nemes Megyénkben, a' múlt Aprilisnek 26-dik napján, nagy és igen fényes gyűlés tartatott, mellyben Mélt. Nagy Szőlősi Perényi János Úr Eő Nagysága, ezen Tek. Nemes Vármegyének Fő Ispány képét viselő Administratorává tétetvén ezen hivatalában számos Karoknak és Rendeknek jelenlétekben béiktattott. Azon sokféle idvezlő, köszöntő és örvendező beszédek, mellyekkel nevezett fő Kormányozókat a' Tek. Karok és Rendek kebelekre fogadták, nagy öröm és gyönyörűség volt hallani, az ő, és elhunyt örök emlékezetű őseinek érdemeiket, elmés és díszes ékességgel vetélkedve magasztalták, és minemű egyenes szívességgel viseltessenek éránta, érzékeny szókkal kijelentették.

Mindezekre fent nevezett Administrator Urunk is ékes beszéddel felelt, mellyet a' jelen volt úri rendek nagy figyelmetességgel halgatván, nem tudták, a' magyar nyelvnek díszét tsudálják - é, vagy pedig mély böltsésséggel kigondolt tizikkeleyeit, fontos okoskodását, és a' jelenvaló környülállásokhoz alkalmaztatott intézetjeit. — A' Gyűlés' végződése után új Kormányozónk Eő Nagysága fényes készületű asztallal vendéglette-

meg a' jelenvölt sok Nemes Vármegyéből ide gyülekezett uraságokat.

Mind ezek között leg inkább szembe tűnt, és szívbe hatott az, hogy Eő Nagysága mindennek eránt szíves nyájassággal, különös emberiséggel és maga leereszkedésével viseltetvén minden jelen volt úri személyeknek szíveket megnyerte.

*Alsó Rubin*, Apr. 22. — T. N. Arva Vármegyében, a' mai napon tartatott Tisztválasztás' alkalmatosságával, a' meghólt K. Tanácsos *Reviczky József Úr* helyett első Alispánynak választatott *T. Abaffy Vendel Úr*, Alispányhelytartónak pedig idős *Zmeskall József Úr*; Fő Jegyzőnek *Abaffy Antal Úr* megmarasztatott. Fő Szolgabírák *Abaffy Ján.*, *Reviczky Jós.*, *Zmeskall Jób.*, *Kubiny Jós.*; Alszolgabírák pedig *Reviczky Ant.*, *Batsy Ant.*, *Monyok Jós.*, és *Reviczky Jónás Urak*; Fő Kintstárosnak (gen. Perc.) választatott *Zmeskall Dán.*; Fő Ügyésznek (ord. Fisc.) *Messko András*, Alügyésznek *Medvetzky Ján. Urak* meghagyattak.

#### *Elegyes Dolgok.*

— A' Berlini Újjság levelekben ezt írják Koppenhagból Apr. 20: — A' Fő Törvényszék megtette az ítéletet egy *Holkerupi* leányról (Seelandban), *Jensdatter Mette Kristináról*, a' ki az apját szántszándékkal etette meg méreggel. A' végítélet ez: A' leányt azon helytől fogva, a' hol a' gyilkosság esett, a' vesztőhelyig, ötször tsápmeg a' hóhér tüzes fogóval, azután kezét, s fejét elvágja. *Ellert Hansennek* pedig, a' ki a' leánynak ebben tanácsosa és segítője volt, székertzével vagja el a' fejét.

London, Apr. 9. — Hogy Braunschweig Hertzeget mostanában eltemették, a' király Fria'k nagyobbitván Windsorban, rábukkantak az I. Károly' önkoporsójára, melyben a' viasszos rászontra takargatott hólttetem igen épen megmaradt. E' mellett vólt a' VIII. Hendrik' kökoporsója; melyben minden porrá vált.

A' Wittembergi verekezésben, egyelőgott Lengyel nyújtja az óráját és pénzét egy Burkusnak, a' győzödelnessének, mellyet ez vissza vetett, 's a' Lengyel *poson tsapván*, ezt mondja neki: — hát, azt gondolod, hogy én a' te pénzedért verekedem?

Egy helyen, egy szabados kertben, egy gazdag Úrfi, a' ki éppen akkor érkezett vissza Angliából, egy öreg embert oldalba döföl ököllal azért, hogy az öreg nem hirtelen térhetett neki ki sétáltában, 's ezt veti hozzá: — *így öklözödnék Angliában.* — Szerentsétlenségére az ifjú Úrnak, az öreg emberrel jött egy Tanuló, a' ki rendkívül híres vólt az erejéről. Ez, kapja a' szeleburdi Úrfit hatzokagalléránál fogva, felemeli, 's azt mondván: — *így öklözödnék Német országban* — megrázza keservesen, a' bámúlóknak nagy gyönyörűségekre.

Baselben (Basileában) Apr. 14-edikén, eggyesült végzéssel megállapította a' Kis Tanács a' Főiskola (universitas) tellyes újjformásításának a' fundamentomot; mellyeknek bérekesztő helybehagyása a' Nagy Tanácsot fogja illetni, a' maga' mostanában tartandó ü.ésében. Tulajdonképpen való sorsa erre megyenki: — A' Bási Főiskolának 1460-, 1532-, és 1539-ben kirendelt állapotjáról szőlő Levelek, Statutumok, és Pri-

vilégiumok, valamint minden azokat illethete Helybehagyások (Erkenntnisze) és Rendelések visszavételnek és eltöröltetnek. A' Főiskola, mint közönséges fő Tanítóhely, a' mostani időkhöz szabott közönséges hasznu módon szedetik rendbe; melyre nézve a' legfőbb igazgatószéknek, a' leglenettségesebb előléptetéssel, egy Törvényrajzolat terjesztessen elébe. A' Főiskola, Aliskola (gymnasium), 's a' többi Tanítóhely, egyenesen az Országglomány? Fővigyázója 's igazgatása alatt állanak azon forma szerint, melyet a' kibotsátandó Törvények és Rendelések kifognak szabni.

*A' Krumplici históriához tóldalék.*

A' Német Correspondens azt mondja: — Ekkoráig én az' egész Európával 's Amérikával együtt olyan hiszemben voltam, hogy a' kromplit az' újj világból került volna hozzánk. De most nagy tsudálkozásomra, úgy találok, hogy már *Protogenes Görög Festő* (az *Apelles* idejében) 7 esztendeig tsupán tsak kromplival élt, mikor a' maga' *Julylussán* dolgozott. — A' ki nem hiszi, hitesseel magával az' én forrásom által, mely „ez: — ”pendent les sept années, qu'il travailla „(Protogene) à cet ouvrage, il ne vécut, que de „pommes - de - terre bouillies dans l' eau, qui ap- „paisaient en même temps et la faim, et la soif: „il craignait, qu' une nourriture plus succulente „ne troublât la vivacité de ses idées, et ne le „détournât (nem pedig „detonenât“ mint a' Cor- „resp. írja) de son application” *Nougaret, anecdotes de beaux arts, Paris. 1776. I. Dar. 221. lap. — Erre —*

A' *Karir* jegysése az, hogy a' *Nougaret*' előadásában az a' hiba lehet, hogy ő nem a' kromplit, hanem a' *tsitsókat* (*helianthus tuberosus*, mely frantziául *topinambour*) nevezte *pomme - de terre* - nek. *Tsitsókat* kaphatott *Protogenes*; de kromplit talán nem?

*Páris, — Gerard* festőnek egy híres remeke — *Belizarius* — 11,000 fr. lívrán kéttel kőnyavetyén.